

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Zbigniew Kapiński

w sprawie **W.P.**

uniewinnionego od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 157 § 1 k.k.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 30 czerwca 2026 r.

wniosku obrońcy oskarżonego

o zasądzenie kosztów obrony z wyboru w postępowaniu kasacyjnym,

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. w zw. w zw. z art. 636 § 1

k.p.k. w zw. z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, postanowieniem z 7 marca 2024 r., sygn. akt III KK 6/24, oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację wniesioną przez oskarżyciela posiłkowego S.W. od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 31 sierpnia 2023 r., sygn. akt IX Ka 938/23, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt II K 1276/21 oraz obciążył oskarżyciela posiłkowego wydatkami postępowania kasacyjnego. Pismem z dnia 13 maja 2026 r. obrońca oskarżonego W.P. wniósł o zasądzenie na jego rzecz zwrotu poniesionych przez niego kosztów wynagrodzenia obrońcy z wyboru, przedkładając kopię umowy z dnia 28 listopada 2023 r., z której wynika, że wynagrodzenie to wyniosło 12300 zł brutto.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego pochodzącego wyłącznie od oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na ogólnych zasadach ten, kto wniósł środek odwoławczy. Na podstawie art. 637a k.p.k. przepis ten znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu kasacyjnym. Z kolei zgodnie z art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. do kosztów procesu, o których mowa w art. 636 § 1 k.p.k., należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie podkreśla się, że użyte w powołanym przepisie pojęcie „uzasadnionych wydatków stron” nie należy utożsamiać z samą okolicznością ustanowienia obrońcy z wyboru (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 stycznia 2025 r., III KK 444/24; 22 stycznia 2020 r., V KK 457/18). Podstawą zasądzenia należności jest czynne reprezentowanie strony w postępowaniu kasacyjnym, co oznacza, że świadczenie pomocy prawnej wymaga podejmowania konkretnych czynności obrończych przez wyznaczonego w sprawie obrońcę. Podobny pogląd został wyrażony w doktrynie prawa karnego, zgodnie z którym bierna postawa ustanowionego w sprawie obrońcy czy pełnomocnika jest równoznaczna z brakiem podstaw do zasądzenia stosownych kosztów (zob. K. Eichstaedt [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, red. D. Świecki, Gdańsk 2026, art. 616.).

Uwzględniając powyższe zauważyć należy, że analiza akt przedmiotowej sprawy nie potwierdza, aby obrońca oskarżonego podejmował działania obrończe w imieniu swojego mocodawcy w toku postępowania przed Sądem Najwyższym. W rozpoznawanej sprawie odpowiedź na kasację oskarżyciela posiłkowego złożył prokurator, wnosząc o uznanie jej za oczywiście bezzasadną. Natomiast pisemnego stanowiska odnośnie do wniesionej w sprawie kasacji nie przedstawił obrońca oskarżonego, powstrzymując się w toku postępowania przed Sądem Najwyższym od inicjatywy procesowej. Jednocześnie zauważyć należy, że rozpoznanie kasacji oskarżyciela posiłkowego nie wymagało przeprowadzenia rozprawy, a postępowanie w sprawie kończyło posiedzenie bez udziału stron, na

którym Sąd Najwyższy wydał postanowienie o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej. Jediną natomiast odnotowaną czynnością obrońcy oskarżonego – dokonaną zresztą po zakończeniu postępowania kasacyjnego – jest złożenie pisma z wnioskiem o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 12300 zł zgodnie z przedłożoną kopią umowy zlecenia z dnia 28 listopada 2023 r. Okoliczność ta w konfrontacji ze stwierdzeniem, że zwrot wydatków z tytułu ustanowienia jednego obrońcy ma dotyczyć wydatków uzasadnionych znajdujących odzwierciedlenie w aktywnej w toku postępowania postawie obrońcy – powoduje, że wniosek o zasądzenie tych należności oparty jedynie na ustaleniach wynikających z postanowień umowy pomiędzy obrońcą i oskarżonym – bez wyraźnej aktywności obrońcy, nie zasługuje na uwzględnienie.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

[WB]

[r.g.]